

ליל סדר שלא יישבח

כתב : איתמר קרויטורו, שבט ארז הנהגת הצוק

זה היה ערב סדר פסח, שנת 98', אותה שנה אירחנו את הסדר אצלנו בבית. לא הייתה לנו משפחה גדולה מידי אבל כשהיינו יחד – הבית היה מתמלא ברעש. השעה הייתה 18:52, הערב התחיל לרדת והשמיים בחוץ היו כתמתמים. כל אחד מבני המשפחה היה שקוע בהכנות לקראת הערב.

אמא רכנה מעל המרק שהכינה בסיר הכי גדול שהיה לנו בבית, סבא וסבתא היו כבר בכוס החמישית של דיאטת המיצים החדשה שלהם ואני הסתגרתי בחדר. ידעתי כבר מה עומד לבוא.

מאז שהייתי קטן היה לי כישרון כזה, סוג של חוש שישי להריח צרות. עוד מהפעם שיואב אשרי זרק שקית מים על המורה לאנגלית בכיתה ג' ופגע בטעות במנהלת. מקילומטרים הרחתי שעומד לקרות משהו רע וידעתי להיעלם בזמן. אמא ביקשה שאצא לירקן לקנות חסה שתשמש לנו כמרור אז יצאתי בבגדים החגיגיים לירקן להביא מרור. המזל היה שבוריס הירקן היה נוצרי הדוק ככה שהוא לא סגר את העסק גם בערב פסח. אז יצאתי לרחוב עם השקלים שאמא נתנה לי, לבוש חולצה לבנה מכופתרת, ג'ינס כחול קצר ובנעלי הצופים הבלויות שהתקשתי לנעול. אהבתי את נעלי הצופים שלי, הן לבנות, לפחות פעם היו, עם קצת אדמה מרוחה עליהן ומעט קרעים בחלק האחורי. הן תמיד הזכירו לי חופש, אותה תחושת חופש שאתה מרגיש כשאתה מסיים לכבוש הר בסוף מסלול והרוח הקרה מחליקה על הגב המזיע אחרי שאתה מוריד את התיק או החופש כשאתה שומע את הצלצול בסוף יום הלימודים. הגעתי אל בוריס הירקן וראיתי אותו מנסה לעטוף מצות עם נייר דבק, מסתבך ובסוף שובר את כולן. "מה קרה בוריס? מסתבך עם האפיקומן?" צחקתי, "אני לא מבין מה אתם מתרגשים מהלחם היבש הזה" אמר לי בוריס בעת שתפסתי את החסה הכי יפה שמצאתי "כבר חמישה לקוחות הגיעו אלי וביקשו מצות לאפיקומן שלהם". "אפיקומן" תיקנתי אותו. "כן, כן מה שתגיד, זה הכל?" הנהנתי "12 שקלים בבקשה".

בדרך חזרה, שלושה בלוקים מהבית, האף שלי איתר ריח של... לא הצלחתי להבין מה זה היה אבל הריח היה מוכר מאוד. כעבור בלוק הריח התחזק ומיד הבנתי מה אני מריח, רצתי מהר אל תוך הבניין של השכנים, לנסות לדבר עם מישהו. רעש פיצוץ חזק החריש את אוזני ולפני שהבנתי בכלל מה קורה הייתי מוטל על הרצפה. הרמתי את הראש וראיתי שהדירה בקומה הראשונה עולה בלהבות ולידי היו שברי זכוכית פזורות על הרצפה. "גז. הרחתי גז" מלמלתי לעצמי.

עברו שלוש דקות שבהן לא הצלחתי לזוז ונשארתי שם, כמו מרותק לרצפה. הבטתי לאחור והגיעו כבר שתי משאיות של מכבי אש ומתוכן קפצו עשרה כבאים, ארבעה מוסמכים ושישה מתנדבים, יכולתי לזהות לפי המדים. אחד המתנדבים, שיער שחור קצוץ ועיניים גדולות שאל אותי "אתה בסדר? אתה מרגיש כשאתה נוגע לך בקצות האצבעות?". "כן" אמרתי בקול חלוש, עדיין בתדהמה ממה שקרה. כעבור שעה כשהאש כובתה, התאחדתי עם המשפחה וקיבלנו דיווח על מה שקרה. "אני לא נותנת לך לצאת מהבית לבד יותר! אתה שמעת אותי!?" אמא אמרה לי כשהיא מחבקת אותי בדמעות. כבאי מוסמך אחד ניגש אל הקהל והתחיל להסביר על נהלי הבטיחות בגז ולהסביר מה קרה. יכולתי להבין למה הוא היה כבאי, הוא היה אדם גדול ובנוי היטב, היו לו כתפיים רחבות וידיים גדולות. היה לו מבט מרגיע בעיניים וכריזמה של מנהיג. "בסופו של דבר, בדרך נס הדירה הייתה ריקה כי תושבי הבית ירדו לקטוף תבלינים מהגינה כך שאף אחד לא נפגע. אבל" הוסיף הכבאי, "עכשיו למשפחה אין איפה להעביר את ליל הסדר, האם יש מישהו שמוכן לארח אותם עד שנסיים לטפל במוקד ההתרחשות?"

אבא שלי הרים את היד "אנחנו נשמח לארח אותם", הכבאי הודה לו ולחץ לו את היד. לאחר היכרות קלה בינינו לבין המשפחה חסרת הבית נכנסנו כולנו והתיישבנו סביב השולחן. האוכל בקושי הספיק לכולנו. אב המשפחה המתארכת נקש בסכיניו על כוס הזכוכית, כסימן לאדם שרוצה לנאום ואמר: "אני רוצה להודות לכם מקרב לב על האירוח, אני עוד לא יודע כיצד אישתי ואני נטפל במצב שנקלענו אליו אבל העיקר שכולם בריאים.

רק בעם ישראל יש אחדות כל כך חזקה שנותנת לנו אפשרויות כאלה. כמו שאמר עמוס עוז 'אם נגזר עליי ליפול ברחוב, ארצה ליפול בישראל שכן רק שם יעזרו לי לקום. אני באמת מודה לכם על שהראיתם לנו איך הופכים לימון ללימונדה". יכולתי לראות בעיניו כמה כאב והכרת תודה הוא מרגיש ולא נותרה עין יבשה בחדר. מאותו לילה נקשרו חוטי הגורל של משפחתי עם אותה משפחה שאירחנו. אחי הקטן התחתן עם הבת הקטנה שלהם ונהגנו לצאת יחדיו לחופשות משפחתיות. מאז, במשך יותר משני עשורים אנו נוהגים לאכול את ארוחת ליל הסדר ביחד. מאז נעליי הצופים שלי כבר לא הזכירו לי חופש, הן הזכירו לי הרבה יותר מחופש.